

FJÄLLA, v. a. 1. 1) Medelst knif eller på annat sätt taga fjällen (I, 1) af *F. fisk.* (Fig. fam.) *Få sina fiskar f-de*, få påskrifvet, få skrappa, blifva strängt tillrättavisad, recenserad, o. s. v. *F. af*, se *Affjälla*. — 2) (fig. pop.) Tillfoga någon förlust, skada, vinna på någon mycket i spel. *F. någon*. — *F. sig*, v. r. Säges om en yta, isynnerhet hud, skinn, som mer eller mindre förlorar sitt sammanhang och sänder sig i en mängd små fjäll (I, 3), hvilka småningom affalla. Man säger äfv. i samma mening *F. af*, hvilket då är neutrum. — *Fjällande*, n. 4. [Fjella.]

FJÄLLAKTIG, **FJÄLLARTAD**, a. 2. Liknande fjäll (I, alla bem.). [Fjell—.]

FJÄLLBERG, n. 3. Se *Fjäll*, II.

FJÄLLBJÖRK, f. 2. Ett slags buskaktig björk, som växer i fjälltrakter. *Betula fruticosa*.

FJÄLLBO, m. 3. pl. — *bor*. (mindre brukl.) En, som bor i en fjälltrakt.

FJÄLLBYGD, f. 3. Bebyggd ort i en fjälltrakt.

FJÄLLBÄR, n. 3. Bär af Fjällbärsbusken. Kallas äfv. *Ripebär*.

FJÄLLBÄRSBUSKE, m. 2. pl. — *buskar*. En mindre buskväxt, allmän i Lappska fjällen och Dalarne, med svarta, saftiga bär. *Arbutus alpina*.

FJÄLLDAL, m. 2. Dal emellan fjäll eller i en fjälltrakt.

FJÄLLDÖRR, f. 2. Se *Fjällport*.

FJÄLLFINNE, m. 2. pl. — *finnar*. Finne, som bor i de Lappska fjällen.

FJÄLLFISK, m. 2. Sådan slags fisk, som är betäckt med fjäll (I, 4). Kallas så till skillnad ifrån Skinnfisk.

FJÄLLFORMIG, a. 2. Som till formen liknar ett fjäll (I, 4).

FJÄLLFRAS, m. 2. (rättare *Fälfräs*) Se *Järf*. **FJÄLLGNOTT**, fjällgnått, n. 3. Ett slags borstsvansad insekt, nästan liknande en fisk, ehuru blott 3 till 4 linier lång, hal, med fina, silfverglänsande fjäll. Springer lifligt och finnes i fönster, böcker, bland socker och sötsaker, som han gerna förtär. *Lepisma saccharina*.

FJÄLLGÅS, f. 3. pl. — *gäss*. En art af Gåsläget. 25 tum lång, med liten svart näbb och svarta ben, hufvud och hals svarta eller svartgrå, rygg och skuldror brungrå med ljusgrå fjäderkanter, undergump och stjärtäckarne hvita. Kallas äfv. *Helsing*, *Hafregås*. *Anser leucopsis*.

FJÄLLHARE, m. 2. pl. — *harar*. Den i Sverige vanliga arten af Harsläget, om sommaren gulgrå, om vintern snövit. *Lepus variabilis*.

FJÄLLIG, a. 2. Betäckt med fjäll (I, alla bem.). [Fjellig.]

FJÄLLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara fjällig.

FJÄLLIK, a. 2. Liknande fjäll (I, alla bem.).

FJÄLLKATT, c. Se *Järf*.

FJÄLLKLYFTA, f. 1. Se *Bergsklyfta*.

FJÄLLKNUT, m. 2. Se *Bergknut*.

FJÄLLKNÖL, m. 2. Brant fjällberg af mindre vidd.

FJÄLLKRANSAD, a. 2. (bot.) Säges om en rot, då hon öfverst vid rothalsen är omgifven med en krans af fjäll (I, 2).

FJÄLL-LEMMEL, fjäll-lémmel, m. 2. pl. — *lemmlar*. En art af Lemmelsläget, gulbrun och svartskäckig med ganska kort svans. Vandrastundom ifrån fjällbygderna till slätlandet i ofantliga skaror, hvilka ej sällan drunkna i hafvet eller större sjöar. Kallas äfv. *Fjällmus*, *Sobelmus*. *Lemmus* (*Hypudæus*) *borealis*.

FJÄLLMUS, f. 3. pl. — *möss*. Se *Fjälllemmel*.

FJÄLLNING, f. 2. Handlingen, då man fjällar.

FJÄLLORM, m. 2. Se *Blindorm*.

FJÄLLPANSAR, n. 3. Pansar, sammansatt af små fjällformiga metallplåtar, fästade öfver hvarandra. Skrifves äfv. — *pansar*.

FJÄLLPIPARE, m. 3. Se *Pomeransfågeln*.

FJÄLLPORT, m. 2. Djup sänkning emellan tvenne fjäll i en fjällrygg.

FJÄLLPUNS, fjällpunn, m. 2. (tekn.) Puns, hvars ändyta har formen af ett litet fjäll (I, bem. 4) eller ett spetsigt blomblad.

FJÄLLRACKA, f. 1. Se *Fjällräf*.

FJÄLLRAPA, f. 1. Se *Myrbjörk*.

FJÄLLRIPA, f. 1. En art Ripa, 14 1/2 tum lång, om vintern hvit, men om sommaren brunspräcklig; hanen har alla årstider ett bredt, svart band, kalladt tygel, som går ifrån näbbvigen genom ögat till tinningarna, samt öfver ögonen en stor halfrund, röd fläck. *Lagopus alpina*.

FJÄLLROT, f. 3. pl. — *rötter*. (bot.) Ört, som växer vid bergsrötter; hela växten rosenröd, roten liknande ett perlband, med tjocka fjäll öfver hvarandra liggande. *Lathraea squamaria*.

FJÄLLRYGG, m. 2. 1) Öfversta sträckningen af ett fjäll. — 2) Se *Fjällsträcka*.

FJÄLLRÄF, m. 2. pl. — *räfvar*. En art af Räfsläget, långhårig, om sommaren askgrå, hvit om vintern; finnes i Skandinavien fjälltrakter. Kallas äfv. *Fjällracka*. *Canis lagopus*.

FJÄLLSKAL, n. 3. Stor, med mossar och myror uppfyllt urhålkning i en fjälltrakt.

FJÄLLSKRED, n. 3. Den på slutningen af ett fjäll lägrade jordmassans lossnande från sin grund och småningom fortgående nedskridande i dalen nedanför.

FJÄLLSKREFVA, f. 1. Se *Bergskrefva*.

FJÄLLSKÖLDPADDA, f. 1. En art Sköldpadda, med 13 tjocka, tegelvis öfver hvarandra liggande plåtar, hvilka utgöra den så kallade Sköldpadden. *Chelonia imbricata*.

FJÄLLSLUTNING, f. 2. Slutningen af ett fjäll (II).

FJÄLLSLÄTT, f. 3. Slätt vid foten af ett fjäll (II), emellan tvenne fjäll eller öfverst på ett sådant.

FJÄLLSPETS, m. 2. Öfversta delen af ett fjäll (II), när den har spetsig form.

FJÄLLSTRÄCKA, f. 1. Sträcka af sammanhängande fjällberg.

FJÄLLSYRA, f. 1. (bot.) Mångårig växt, i Lappska fjällen, utmärkt för sin behagligt sura smak. *Rheum digynum*.

FJÄLLTAL, f. 2. Se *Bergtall*.

FJÄLLTOPP, m. 2. Öfversta delen af ett fjäll (II), då den är kullrig och intager blott helt liten vidd.

FJÄLLTRAKT, m. 3. Trakt, uppfyllt af fjällberg eller belägen på en fjällrygg. Säges både om bebyggda och obebyggda orter.

FJÄLLUGGLA, f. 1. En art af Ugglesläget, 2 fot lång, med litet hufvud, fargen hvit hos hansen, ofta snövit, hos honan och ungarna stötande i smutsgult, med mörkbruna eller svartgrå fläckar och tvärstreck på hjessa, rygg och vingar. Vistas i de nordliga polarländerna och lever af harar, lemlar, ripor och råttor. Kallas äfv. *Harfång*. *Strix nyctea*.

FJÄLLVINGE, m. 2. pl. — *vingar*. (nat. hist.)

1) Den med fina fjäll betäckta vingen på en fjäril. — 2) Insekt, hörande till 4:de Ordningen (Lepidoptera). Brukas mest i plur. och är liktydigt med Fjäril.